

Regeringskansliet
Justitiedepartementet

Yttrande över Föreningsfrihet och terroristorganisationer (SOU 2021:15)

Sammanfattning

Åklagarmyndigheten tillstyrker förslagen i delbetänkandet. För att kunna gå vidare med det angelägna arbetet med att kriminalisera deltagande i och samröre med terroristorganisationer krävs en begränsning av föreningsfriheten.

Föreningsfriheten och deltagande i terroristorganisationer (8.2)

Åklagarmyndigheten har låtit sig övertygas om att en kriminalisering av deltagande i en terroristorganisation förutsätter en begränsning av föreningsfriheten. De befintliga begränsningsbestämmelserna i 2 kap. 24 § andra stycket regeringsformen kommer inte att kunna ge stöd för inskränkningar i föreningsfriheten avseende stöd till terroristorganisationer. Vi instämmer därför i kommitténs slutsats att en ny begränsningsbestämmelse behöver införas för att möjliggöra kriminaliserandet.

Möjligheterna att begränsa föreningsfriheten bör utökas (8.3)

Det krävs mycket starka skäl för att begränsa en grundlagsskyddad frihet. Terroristbrottsligheten är ett av de största hoten mot det fria och demokratiska samhället och bekämpandet av den måste ges de allra bästa förutsättningarna. Det har motiverat merparten av jämförbara länders rättsordningar att straffbelägga deltagande i terroristorganisationer. Som kommittén utvecklar är det av flera skäl angeläget att Sverige, genom den nu föreslagna grundlagsändringen, för framtiden gör det möjligt att undvika att på det här området ha en lagstiftning som väsentligt avviker från andra länders.

En begränsningsregel som tar sikte på terrorism införs (8.4)

En ändring i grundlagen ställer höga krav på både tydlighet och kontinuitet. En förutsättning för att kunna uppfylla dessa krav är att ett allmängiltigt begrepp i själva begränsningsregeln kompletteras med tydliga anvisningar i förarbetena med många exempel på vad som avses med själva begreppet. Annars öppnar man för att odemokratiska krafter skulle kunna missbruka inskränkningen i föreningsfriheten.

Begreppet terrorism är ett naturligt ordval i sammanhanget. Mot bakgrund av att det finns olika definitioner av terrorism, inte minst i det internationella sammanhanget, är det av stor vikt att förarbetena på ett tydligt och pedagogiskt vis beskriver vilken typ av handlingar eller företeelser som avses. På det sätt som allmänmotiveringen och författningskommentaren är utformade, är det Åklagarmyndighetens uppfattning att förarbetena fullgör dessa krav.

Detta beslut har fattats av riksåklagaren Petra Lundh efter föredragning av kammaråklagaren Isabelle Bjursten. I beredningen har överåklagaren Lennart Guné och Riksenheten för säkerhetsmål deltagit. I den slutliga handläggningen av ärendet har också rättschefen Marie-Louise Ollén deltagit.

Petra Lundh

Isabelle Bjursten

Kopia till

Kommunikationsavdelningen

Rättsavdelningen

Biblioteket

Paula Ljunggren, chefssekreterare